

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:

Fél évre 7 korona | Egyóra 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIBÉKEN:

Fél évre 14 korona | Egyóra 2 K 40

Tavaly ilyenkor

vérben fergott a szemük és rekedtre ordították magukat, hogy ők háborút kívánnak ellenünk. Bécsig akarnak száguladni gyors diadallal, le akarnak tepeni olyan hátbatámadással, amire hasonlót nem ismer a történelem. Tavaly ilyenkor... Május 23-án volt forróján a válság, e nap tragikus percében dönt el Itália sorsa. A szövetségesek önként kínált gazdag ajándékkal akartuk visszavertani a példátlan ortvámadástól

De már későn volt, nyilvánvaló volt, hogy Itália népét eladták vezetői és a végzet lejtőjére jutott nemzetet tragédiájától nem tartotta vissza semmi. Örömkönyvet sirtak Salandráék és Sonoinok tavaly ilyenkor a Capitoli-umon. Ma a könnyeik már a esalódás és a történelem ítélőszékétől való rettegés forrásából fakadnak.

Egy évvel ezelőtt gyászmindalok zengtek az olasz földön, a megmérgezett lelki nép ujjongva köszöntötte a háboru véres nász-égyéből felkelő napját, orjongva rohantak egy bálvány felé, amelynek bibor takaróját tengernyi vér festette pirosra. A történelem nem engedte kicsúszni fejlődésének erkölcsi alapját, elképzelhetetlen erőt adott katonáinknak, esodólatos kitartást idegeinknek és a páratlan harc, mely a halálhegyeknél egy esztendeje dúl, tűzben acélosra edzette izmainkat, amelyek lankadatlan szívósággal vertek vissza minden betörési kísérletet.

Egy esztendei szívós védekezés után most megnyílt az érefal, amely eddig elállta határaink útját. Megnyílt és ellenállhatatlan erővel megy előre, elsöpörve az ellenséget félelmetes utjából. Fegyverek, 22.800 fogoly, 163 ágyu és 28 géppuskát zsákmányoltunk és a történelmi tolvajok ezrei fogolynak. Lassan kibontakozik dél-tiroli diadalunk teljes képe, amelyben, megint a magyar fiúk az

új diadalmak. Az égeri ezred neve alá sorozott jászokunk, a felér-templomi magyar gyerekek, minden pontján a veszedelmeink, minden helyén a győzelemnek a mi fiaink, magyarok, akiknek a

hősi erényei előtt esodólatással hódol az egész világ.

A világ minden hálsója és dicsőrete kevés azért, amit e nép e mértékében tesz és amit áldozataival hőségesen megérdemel.

Az olaszok súlyos veresége

23883 fogoly, 482 tiszt és 172 ágyu

Budapest, május 22.

Orosz hadszíntér:

Senmi ujság.

Olasz hadszíntér:

Az olaszok veresége a déltiroli harc vonalon mind nagyobb terjedelmet ölt a Lanfranni fensikon a gráci hadtest támadásának teljes sikere volt, az ellenséget egész hadállásából kivetették, a mi csapataink a Lina-mandriolonak és a hártól közvetlenül nyugatra levő magaslatoknak az említett csucstól az Astach völgyig birtokában vannak. Ö császári és királyi fensége Károly Ferenc József altábornagynak harccsoportja elfoglalta Monte Tormonó, Monte hajó vonalát, ja támadás kezdetén ott 23883 hadifoglyot, köztük 482 tisztet számlithatunk össze zsákmányul, 172 lövegre emelkedett.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul csend uralkodik.

Höfer, altábornagy

Diadalmasan nyomulunk Olaszországban előre

Ujra 3000 olaszt elfogtunk és 28 ágyut zsákmányoltunk

Orosz és délkeleti hadszíntér:
Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

A déltiroli harc vonalon a harcok terjedelme növekedett, amennyiben csapataink a Lafranni fensikon is támadásba mentek át.

Az Armenterra hegyhát csúcsa birtokunkban van.

A Lafranni fensikon csapataink behatoltak az ellenség szívósan védelmezett első állásaiba.

Császári és királyi fensége, Ká-

roly Ferenc József főherceg altábornagy tiroli esodólatású és linzi gyalogsági hadosztályból álló csapatai gyarspitották sikereiket: elfoglalták a Cime del Lesolet. Az ellenséget a Borcola hegyről is leűzték. A hegyről délre újabb három db 28 centiméteres tarack jutott kezünkre.

Colsanto irányából csapataink Pasubio ellen nyomultak előre.

A Brand völgyében megszállottuk Langebent (Anghebenit).

Tegnap több mint 8000 olaszt, köztük 84 tisztet fogtunk el 25 ágyut és 8 géppuskát zsákmányoltunk.

HÖFER.

A Mort Homme magaslaton előbbre jutottak a németek

1300 francia fogoly

A német nagylőhadiszállás jelent:

Nyugati hadszíntér:

A Mort Homme déli és délnyugati lejtőjén vonalainkat ügyes tűzérési előkészítés után előretoltuk. 31 tisztet és 1315 embert fogtunk el és egyéb hadiszereken kívül tizenhat géppuskát és nyolc ágyut zsákmányoltunk.

Az ellenségnek gyengébb ellen-támadásai eredménytelenek maradtak.

A Maastól jobbra, mint utólag jelentik, május 20-án éjszakán a Caillette erdőben visszavertük a franciáknak egy kísérletét támadását. Tegnap itt nem volt gyalogsági harc, ellenben a tűzérési tűz mindkét részről időnkint igen nagy hevességre fokozódott.

Kisebb vállalkozások Gondrexentől délre és Baumontól nyugatra sikerrel jártak.

Ostendénél négy ellenséges repülőgépet légiharcban lőttünk le, kettőt köztük vonalainkban, Lorgjesnél (a Labas-tól északra), kettőt pedig az ellenséges harc vonal-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

ban, a Bourrus erdőben, a Maastól nyugatra, illetőleg Verdunól keletre, a Cotel-magaslaton.

Repülőgéprajaink az éjszaka Dünkirchensre sikeresen dobtak bombákat.

Keleti hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan.

A Vardar-völgyben a nagyobb áradások következtében támadt akadályokat elhárítottuk.

Legfőbb hadvezetőség.

Görgey Artur meghalt

A világi katasztrófa főszereplőjének halála

Makó, május 22.

Görgey Artur tábornok ma éjjel egy negyed két órakor Budapesten Mária Valéri utca 17 szám alatti lakásán életének 99. évében meghalt.

Görgey már évek óta betegeskedett, több ízben volt válságos az állapota, de erős, szívós szervezete mindig legyőzte az aggodmál járó betegségeket. Néhány hét előtt ismét válságosra fordult az állapota és orvosai lemondtak életéről. Családja tagjai és Benezse egyetemi tanár voltak állandóan mellette a halál pillanatáig.

Görgey Artur 1848-49-es tábornok, aki a magyar szabadságharc egyik leghíresebb hadvezére volt, 1818. január 30-án a szepesmegyei Tepercon született. Az 5. nevéhez fűződik a magyar történelem egyik legsomorúbb napja: a világi fegyverletétel.

A képszelhet legrettenetesebb vádnak a haszárulás vádjának irtozatos terhével élt Görgey a világi fegyverletétel napjától egész haláláig. Ez a vád, melyet a 49. évi törvény alapján, élükön magával Kossuth Lajossal, emeltek ellene, belemert a magyar közvéleménybe, mely egy fél századon át megmaradt abban a hitben, hogy Görgey, aki miat diktátor a szabadságharc utolsó időszakában kesében tartotta a nemzet sorsát, visszaült ezzel a nagy hatalommal. Történetek kísérletek arra, hogy Görgey tisztatlanság a szörnyű váddal szemben, de azért még mindig a történelem feldadata az, hogy igazságot szolgáltatasson.

Kéveköti aratógépet

manillával, marokkrakó aratógépet és fűkaszálot, amíg a készlet tart, előjegyezni lehet

Ruces Károly
gépüzletében.

Még mindig nem késő

Makó, május 22.

A hátralévő pár napban éri el az egész országra kiterjedő lelkes toborzás tetőpontját. A heteken át tartó lelkes agitációnak az utolsó napokban kell megteremni legértékesebb gyümölcseit, az egész nemzetnek meg kell mozdulni, hogy eldöntse gazdasági erőnk negyedik csatáját.

Ugy érezzük, hogy az utolsó pár napban mindenki, ha a legesekélyebb öszszeggel is, hozzájárul a hadicélokra szükséges és győzelmi végleges biztosítására annyira nélkülözhetetlen költségek előteremtéséhez.

Erkölsi lehetetlenség, hogy az utolsó napokban egy is kimaradjon a sorból, akinek anyagi helyzete megengedi a jegyzést. Ha akadna mégis, amit nem merünk feltételezni, megérdemli, hogy a térszolgálat kiközösítse, megbélyegezze, ami nem is fog elmaradni.

A kölesön feltételei úgy vannak megállapítva, hogy csak a teljesen szegénynek találhatunk mentességet az elmaradásra. Ha mindenki tehetségéhez mérten hozzájárul, — a sikernek teljesnek, oly nagy sikernek kell lenni, mely az első három kölesön sikerét messze túlszárnyalja és harangzúgásként kell, hogy hirdesse Magyarország törhetetlen erejét.

Két ügyes fiu tanulóknak felvétetik a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

A csanádmezei iskolák — a kárpáti falvakért

Makó, május 22.

A csanádmezei kir. tanfelügyelőnek derék vezetője ismét szép eredménnyel kopogtat be a miniszterium ajtaján. — A kárpáti falvak felszerelésére rendezett májusi tennepélyek gyűlésének eredményéről kapunk ma hírt s e szerint az iskolák gyűjtése 4526 korona 90 fillérre rug.

Ez az az összeg, amit Micsák Márton kir. s. tanfelügyelő bírósági kérésére a csanádmezei iskolák kis növendékei ugyiszólván fillérenként összeszedtek a feldult kárpáti falvak javára.

Szép eredmény ez s igazán örvendünk, hogy e szép sikerről számot adhatunk s arról, hogy minden hazafias s jótékony akció melyet Micsák Márton s. tanfelügyelő kezébe vessz, csengő aranyválik s nyomán áldás fakad feldult falvakban. A szép siker méltó folytatása annak a nemes munkának, mely ép Micsák tanfelügyelő útján 5000 koronát jutott mostanában a tanítók özvegyeinek s árváinak.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 23. Keddi Róm k. és Protest. A. 4. Cantate. Görög-orosz Május 8. B. 4. János. Nap kel 5 óra 16 perckor, nyugszik 8 óra 38 perckor.

— A béke felé... Az Unio képviselőházának tengerészeti bizottsága egyhangulag felhatalmazta az elnököt, hogy az európai háboru befejezése végett a földkerekség államait értekezletre hívja meg, amely azután döntőbíró-ságot vagy valamely más testületet létesítene a nemzetek közt fölmerült összes vitás kérdések elintésésére. Nem lehetetlen, hogy bizonyos kapcsolat van e washingtoni hír és ama berlini hír között is, amely arról szól, hogy a kancellár bizalmas értekezletre hívta össze a birodalmi gyűlés pártjait.

— A polgármester harctéri látogatása. A „Makói Független Ujság” vasárnapi vezércikke, mely a polgármester harctéri látogatásáról adott számot, városi lelkes örömet váltott ki a lakosság körében. Már vasárnap városzerte tárgyalták a nagyszerű látogatást s ma már derék, jósziví makóiak jelentek meg a polgármesteri hivatalban, hogy adományokkal támogassák a makói fiuk meglátogatását. A jósziví egyének adományai ezuttal a legpontosabban eljutnak majd a makókhöz, mert a polgármester és a látogató küldöttség személyesen fogják átadni a makóiak szeretet adományait a harctéren küzdő makóiaknak. Minden adomány e célra igazán nemes cselekedet s tisztán a makói küzdő hőseknek jut.

— A katonai szolgálatot teljesítő cséplőgépek és fűtők fölmentése. A „Budapesti Tudósító” jelenti: A gabonának és más szemes terményeknek kicsépléshez fűződő igen fontos közgazdasági és katonai érdekek megóvása céljából a honv. miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg 8700—Elm.—M. g.—A.—1916. sz. alatt kiadott rendeletével intézkedett, hogy a mögöttes országokban katonai, illetőleg népfelkelési szolgálatot teljesítő, valamint hadicélú szolgálatokra igénybe vett hivatásos, vagy s gyakorlatilag képzett gőz és motoros cséplőgépek és fűtők, valamint azok a motorcséplőgéptulajdonosok, akik saját gépeiket vannak hivatva kezelni, 1916. év november hó 30-ig azonnal fölmentessenek. A hadseregparancsnokság intézkedése folytán a harctéri szolgálatot teljesítő cséplőgépek és a lehetőséghez képest föl fognak mentetni.

— Egy városi tisztviselő hirtelen halála. Fekete gyászlobogót lenget a városházáról a szél. Egy derék városi tisztviselő halálát

jelenti, aki élte utolsó napjáiig hiven szolgálta a várost. Szűcs László városi iktató ma, élete 50. ik évében hirtelen meghalt. Az elhunyt tisztviselő ma is mint rendszeresen megjelent hivatalában, de csakhamar rosszul érezte magát s a polgármestertől engedélyt kért a távozásra, a polgármester nemcsak hogy készséggel megeengedte a hivatalból való eltávozást, hanem látva, hogy a derék tisztviselő rosszul van kocit hozott a beteg ember számára, aki azonban alig, hogy hazatért pár pernyi szeszvedés után meghalt. Halálát 5 árvája és övegye gyászolja.

— Az élősejtes árának makszimálása. Megbízható helyről az egyik fővárosi lap arról értesült, hogy a kormány elhatározta az élősejtes árának makszimálását. Érdekeltek körök értesülése szerint az élősejtes árának makszimálása a sertészsír, zsír és szalonna árának országos makszimálásával kapcsolatos a már a legközelebbi időben megtörténik. A kormány természetesen előzőleg megállapodást köt az osztrák kormánnyal és Ausztriában is makszimálni fogják úgy az élősejtés, mint a zsír és szalonna árát.

— Elhalasztott bevonulás. A közoktatásügyi miniszter a hadvezetőséggel egyetértően elrendelte, hogy azok az 1897-ben vagy azt megelőző évben született főgimnáziumi, főreáliskolai, kereskedelmi iskolai és tanítóképző intézeti tanulók, akik besorozásuk miatt nem folytathatták tanulmányaikat, előkészítő tanfolyamon vehessenek részt és sikeres vizsga esetén részükre ki kell állítani az érettségi bizonyítványt, illetőleg tanítói oklevelet. Ez a kezdemény az 1898. évben született tanulókra is kiterjed. A hadvezetőséggel történt megállapodás szerint az 1898-ban született diákoknak bevonulását június 30-ig elhalasztották.

— Kézbesíthetetlen távirat. Veress Pálné Makó, Palánk utca 25. címre Szeceuka-ból távirat érkezett, mely a postán átvehető.

— Nem kell a harctérré pénz küldeni. A „Küldő Hadügy” írja: Egyik eredünk parancsnoksága értesítette az itthoniakat, hogy a harctérré pénz küldeni teljesen fölösleges. Igen gyakori ugyanis a legényesség körében a tiltott szerencsejáték, ami arra magyarázható, hogy a polgári életből odakerült notórius kártyások ott is folytatják üzemeiket. Ezek zsebének teletömése miatt a harctérré pénz küldeni nemcsak fölösleges, hanem káros is.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Nagy Mihály Vigh Rozáliával. — Elhaltak: Pallagi Ferencné Imri Erzsébet 34 éves, Simon Jánosné Tamás Rozália 82 éves, Sirek Margit 17 hónapos, Széll József 13 éves korában.

Trágyát ingyen hordhat bárki özv. Iritz Sámuelné udvaráról.

Hogy él a makói ember az orosz fronton?

Levél a harctérről

Makó, május 22.

Szerkesztőségünk ma a következő igen érdekes levelet kapta: Tekintetes szerkesztőség!

A „Makói Független Ujság”-ot rendszeresen olvasom, mert a feleségem majd minden példányát elküldi nekem, amely mindig az utolsó betűig el lesz olvasva. Itt vagyunk többen földiek a 4. honv. tiszor eszednél, nagyon jó hangulatban vagyunk, szenvedésre és nélkülözésre rács gondolunk. Az igaz, hogy nincs is rá valami nagy eszünk, mert enni és inni valóak van báven és a hangszerekben sincs hiány, meg a mulatság és a tréfa, a szomorúságnak semmi nyoma. Ceupa jó kedv. Így telnek rajtunk a napok és hetek, csak időként hangzik el a veséyness, tűzharo! Erre minden mosolygó arc megváltozik és szigorú, kemoly, igazi harcoshoz illő magatartással várja mindegyik a parancsot és egy intés és már minden löveg (ágyu) végezte kötelezettségét és a szegény orosz megkésítheti a temetést. Mindennap küldünk az oroszoknak olyan nagyobb fajta magyarországi csomagot (szapacit) és olyan jó postánkat van, hogy rendszeren megkapják, pedig egyikre se nincs ráírva a címe. A honvédek közt minden egyes ember már művészs a fedezék és műutak építésében, messébe illő épületeket és a parkokat készítenek, perese a hosszaváló anyagot pénz nélkül kapjuk, nem kell itt se számolni, se költségvetés, csak terv és már épül az egész házosopert. Ma még nincs csak emberi lábnyom se a egy pár nap múlva már azon a helyen egész kis közeg mutatkozik díszkapukkal és sétakertekkel ellátva. Ahol a honvéd elszegy, már ott valami munka látszik. Ittis kitűnik, hogy milyen szorgalmas ember a magyar honvéd.

Ezzel zárom levelem sorját, Isten áldja meg az elolvasóját. Tűzér Bittó Ferdinánd és Makóról.

Meddig tart a háború?

Mi a bakák véleménye a fronton

Makó, május 22.

Sajátságos jelenség, hogy a fronton kevesebbet beszélnek a háborúról, a háború végéről, mint odahaza, vagy akár a hadtiszvonalakon. A katonák, akik bennállnak a harc árokban a akik a háborúnak nemcsak igalmait, de bersalmait is a maga teljes egészében szenvedik el, más lelki életet, más gondolatvilágban élnek, mint az, aki a front mögött van. Előbb

ez a különbség, mint a modern társadalmi osztályok szét választódása. Két idegen világ került itt egymás mellé. Akiket a sors hátra sodort, — még a sebesülteket is, — tele vannak hírekkel, információival, reménnyel, sejtéssel. Míg a fronton sincs „jól informált” ember, ott mindenki tudja, hogy a másik épp oly tájékozatlan, mint önmaga, hogy valamennyien csak egymásba fonódó aikatrészei egy szerves gép óriásnak, amelynek a kormányát úgy sem ők irányítják. — Esekül a háború már mesteresség, a nagy komogások megítélése épp oly távolosik tőlük, mint ahogy a biztosítási hivatalnak sem törődik a halálosági arányssámban rejő természeti erők törvényszerűségével.

Annál jobban érdekelt tehát az a kérdés, hogy mint vélekednek a rajvonalak lakói a világháborúról.

Mikor lesz béke? Ez a kérdés, amely talán legtöbbször hangzik el most Európa valamennyi országában, természetesen felemerül a fronton is. De egymással sohasem beszélnek erről komolyan a bakák, csak tréfálósan a ha azt kérdi valaki, hogy „meddig tart a háború?” — a szemléni honvédek-től, körülbelül ilyen válaszokat kap:

— Az utolsó nap vége lesz.

— Hogy mikor lesz vége? No hát lesz vége?

— Agyonhajszolták ezt a háborút. Szép csendesen 7 évig is eltarthatott volna, de így nem tart soká.

— Kár volna már abbagyni, amikor már olyan jól beletanultunk.

A debreceni bakák, a híres 39 ek meg úgy vélekednek ugyanerről a kérdéstről:

— Attól függ, hogy most meddig maradunk pihezőn.

— Hisz a mi szásadunk csak most kezd.

— Ha rám biziák volna, már vége lenne.

Ha meg a debreceniek régi riválitát, a tizes honvédeket kérdesi valaki, hogy mikor lesz béke, így felelnek:

— Majd ha az egész világot legyőztük!

— Amíg élő ember lesz a földön, most már addig kell verkedni.

— Kinek kell béke?

Nemkülönben nyilatkoznak a székesfehérvári honvédek:

— Előbb még Rómába kell ér-nünk!

— E háború végelgyangülésben fog kimulni.

— Majd ha az orosz meggyesser megvertük.

— Minek addig békéről beszél-ni, amíg semleges országok vannak?

Marhabört,

lőbört, juhört, nyulbört, báránybört, ostorbört és mindenfajta börtört és gyapjút, a legmagasabb napi árban vezeték.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc-utca 48. szám Fácskai bormérés mellett.

REGÉNY.

Egy világháború rajzolatjai.

(1189)

120. fejezet.

Gróf és titkár.

Misi igazán azt sem tudta, é ren van-e, vagy álmodik? Ezer lira! Ez valóban óriási előleg!

— Boosásson meg gróf ur, de szerénységem tiltja, hogy kegyelmességed jószágát ily nagy mértékben igénybe vegyem!

— Csak tartsa meg bátran azt pénzt! Ajándékba nem adom, de viszont azt sem akarom, hogy terhet vegyen magára! Ugy fogja visszafizetni, amint bírja, és amint akarja! De hogy mégis valami határozati alap legyen, mondjuk, hogy tíz lírás havi részletekben fogja törlesztani.

— Nagyon köszönöm kegyességét, gróf ur!

Montenuevo leereszkedőleg intett kezével, ami azt jelenté, hogy vége van a kihallgatásnak.

— De várjon csak még egy percig! tette hozzá sietve. A pénz szétosztásának módosataiba az inténdáus ur fogja önt beavatni! Isten önnel!

Misi meghajtá magát és távozott. Délben nagy örömmel sietett haza. Arca sugárzott az örömtől, midőn nehezen betoppant. Nem is szólt semmit, csak egyre ujjongva ölegette és sörölgatta ö magához.

— Az istenért, beszélj már! mondá Berta. Talán megütötte a nagy nysereményt?

— Meg! felelt Misi örömdve. Olyan állásos jutottam melynek jövedelméből igen szépen megélhetünk. Képzeld a fizetésem egy évre három ezer lira!

— Ez már igazán szép! jegyzé meg Berta.

— Legforróbb vágyam most már megvalósulhat! folytatá Misi. Vesszünk szép lakást.

— De gondolsz-e a butorzatra is, Misi?

— Erre is lesz pénz! Itt van egy ezres!

Büsskén kivágta a nagy bankót.

— Az istenért, kitél kaptad ezt a sok pénzt? kérdé Berta aggódva, vagy legalább aggodást mutatva.

— Ezt adta a gróf ur előlegbe.

— Havi tíz lírás részletekben kell visszafizetni. A gróf első pillanatra sajnátszerű embernek látszik, de végtelen jószívű.

Folyt. köv.

POOR ENDRE

gyógyezérszónél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer: szeplő, májfolt, arc-, késvörösség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajfijító 1 K. Ezen piperezerek több kiállításon érmekkel lettek kitüntetve.

Makói Urania Színház

Május hó 25-én csütörtökön este 9 órakor:

Az utolsó pillanatban

Dráma 3 felvonásban

Joe Jenkins

a főszerepben

Szimat

kisasszony

Vigjáték 3 felvonásban

Irrah Bernhard

a főszerepben

Hirdetések felvételek!

Szent-László (Püspök gyógyfürdő)

NAGYVÁRAD MELLETT.

Kénes, vasas, hévíz források, víz hőfoka 92 C. osuz, kőszvény minden formája és női betegségek ellen 1913-ban 6200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatáso Püspökfürdő gyógyforrásait. — Hegyzabásu nyári uszoda 26 C. forrásvizvel és uszós tanítás-sal. — 400 holdas park és fenyveserdő, gondozott sétá utak, társalgó, ovisóterem, k nyitár, napilepok, folyóiratok rendelkezésre állanak. Az egész fűdő u onnan átalakítva, villanyvilágítás az egész telepen és az összes vendégszobákban.

Posta — interurbán telefon.

Sobesüll katonatisztek és katonák árkedvezményben részesülnek.

Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

KOMZSIK ALAJOS, a fürdő bérlője.

Elismert legjobb motorok!

Világkörü szerződés „Küsting”
Daimler motorok

Szabószék
és benzinkutak.
Csepelgyártmányú benzín- és
nyerszállókomobilok. Beszá-
llás megújult.
Meglepetésként!
Nyerszállóméterek
kereskedelmi forgalomban.

Magyarországi
Kereskedelmi és
Iparügyi Minisztérium
Bécsi körúti központi hivatalának
Legnagyobb és legújabb
Készletű áruháza!

A legszebb s a legelegánsabb fényképészeti
műterem ma Makón

**SCHWARC S. fényképészeti mű-
terme, a főtéri Stentzky-házban,**

Teljesen újjá van alakítva, fényesen berendezve
minden kényelemmel s a legnagyobb gondossá-
ggal s jóízűséggel, úgy hogy az újonnan átalakított
műterem a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Felvételek legnagyobb sikerrel eszközöltetnek
s a legprecízebb gondossággal lesz kidolgozva.

A háboru dacára az árak nagyon jutányosak.

Egyetlen próba mindenkit meggyőz!

Tessék megtekinteni a kirakatokat!

A régi műteremben a legszebb enyveshát fel-
vételek készülnek. Telefonszám 63.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpadiás nélküli, arany-
ból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog
színével azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását vállalom, 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
több éven át Budapesten és
Berlinben is szerzett tapasztalataim
felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

Jegyezzünk hadikölcsönt!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
dacára könyvnyomdánkban min-
dennemű nyomdai munkák a leg-
pontosabban, tiszta, izléses kivi-
telben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomdai Osz. Dr. Kiss Péternak a „Makói Független Ujság” villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.